

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ ИВАН РИЛСКИ“ с. ЧЕРВЕНЦИ,

общ. ВЪЛЧИ ДОЛ, обл. ВАРНА

тел.: 0885957884; e-mail: info-400119@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

/Величка Стоянова/

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

Настоящият „Етичен кодекс на училищната общност“ на ОБУ „Св. Иван Рилски“, село Червенци за учебната 2025-2026 г., е приет на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 13/ 04.09.2025 г. и утвърден със Заповед на директора № РД – 08 – 465/ 04.09.2025 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс има за цел да установи общи, валидни за всички участници (педагогическите специалисти, непедagogическия персонал, учениците, родителите и всички обслужващи звена, които подкрепят училището) в училищната общност (УО) и доброволно поети от тях морални ангажименти, за да стане училището по-добро място за живот и учене.

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца и ученици, утвърждава принципите и ценностите, регламентира правила за взаимодействие и общуване в училищната общност.

Етичният кодекс има за цел да насърчи развитието на етичните отношения между членовете на училищната общност, да изгради климат на сътрудничество, ефективна комуникация и отношение на загриженост между всички участници в образователния процес.

В ОБУ „Св. Иван Рилски“ – с. Червенци за учебната 2025/2026 г. работят 10 педагогически специалисти, 3 лица – непедagogически персонал. В училището се обучават над 60 ученика, организирани в 5 паралелки.

РАЗДЕЛ I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Членовете на УО – ученици, педагогически специалисти, родители, непедagogически персонал, са партньори с общи права и отговорности.

(2) Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, подлежат на закрила, подкрепа и подпомагане, без това да нарушава принципа на равнопоставеността.

Чл. 2. Всеки член на УО действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

Чл. 3. Взаимоотношенията между членовете на УО се градят на основата на доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода.

Чл. 4. (1) Етичният кодекс е създаден на основание чл. 175, ал. 1 от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;

2. ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;

4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;

5. хуманизъм и толерантност.

(2) Етичният кодекс на училищната общност е приет от представители на педагогическия съвет, общественния съвет, училищното настоятелство и на училищното самоуправление по ред, определен в правилника за дейността на училището.

(3) Етичният кодекс е поставен на достъпно място в училищната сграда – информационното табло .

(4) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 5. Членовете на училищната общност в ОБУ „Св. Иван Рилски“ – с. Червенци са всички участници в образователния процес съгл. чл. 2 ал. 2 от ЗПУО – ученици, учители, директор, други педагогически специалисти, родители и членове на семействата и непедagogическия персонал в училище.

Чл. 6. Всички членове на училищната общност имат право на училище, в което безопасността и сигурността са най-важни.

Чл. 7. Всеки член на общността е отговорен да съдейства и спомага за създаването на благоприятна и стимулираща среда за пълноценно учене и личностно развитие.

Чл. 8. Основната цел на Етичният кодекс в ОБУ „Св. Иван Рилски“ е да утвърди принципи и ценности, да формира култура на общуване, споделяна от всички членове на училищната общност.

Чл. 9. В своите дейности и взаимоотношения участниците в училищната общност на ОБУ „Св. Иван Рилски“ се ръководят от следните общи принципи:

- ✓ Всеки човек има уникална стойност, която трябва да бъде уважавана и зачитана.
- ✓ Всеки има право на свобода на словото и убежденията, доколкото това не нарушава същото право у другите.
- ✓ Всеки има право на себerealизация, доколкото това не нарушава същото право у другите.
- ✓ Всеки има право да защитава своите интереси, доколкото това не противоречи на интересите на общността.
- ✓ Всички членове на общността спазват върховенството на закона и създадените от самата нея правила.

Чл. 10. Участниците в училищната общност на ОБУ „Св. Иван Рилски“ приемат и се стремят към следните общи ценности:

1. толерантност и разбиране;
2. доверие и състрадание;
3. уважение и грижа;
4. отговорност и лоялност;
5. вежливост и коректност;
6. честност и справедливост.

Чл. 11. Участниците в училищната общност в ОБУ „Св. Иван Рилски“ споделят и работят за спазване на убеждението, че:

1. Детството е изключително важен период от живота на човека.
2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.
3. Всяко дете притежава уникалност и стойност.
4. На всяко дете е гарантирано правото на:
 - свобода на изразяване на мнение;
 - свобода на мисълта, съвестта и религията;
 - Формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.
5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.
10. Децата с изявиени дарби се ползват от мерките за специална закрила.
11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

РАЗДЕЛ II

ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

Чл. 12. (1) Педагогическите специалисти и лицата от непедagogическия персонал трябва да бъдат професионално подготвени, добросъвестни, добронамерени и почтени.

(2) В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, педагогическите специалисти имат следните етични отговорности **към децата и учениците**:

- Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.
- Педагогическите специалисти непрекъснато повишават своята квалификация и поддържат съвременно ниво на знания умения и компетентности, за да гарантират правото на учениците на модерно и качествено образование. Те имат право на професионална независимост и лична свобода, както и на подкрепа от страна на колегите си и ръководството на образователната институция. Положителните резултати в професията са възможни само благодарение на ефективната екипна работа и пълноценното взаимодействие между всички участници в УО.

(3) Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическо развитие на детето.

(4) Педагогическият специалист информира и обсъжда с родителите образователните практики, които прилага. Обосновава и аргументира своите позиции и решения пред учениците и техните родители. Всяко семейство трябва да бъде подкрепено при развитието и изживането на пълния потенциал на децата си.

(5) Педагогическият специалист създава ясни правила при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички. Съблюдава за тяхното изпълнение и сам не ги нарушава.

(6) Педагогическият специалист се отнася с уважение и разбиране към всички ученици и техните родители, без разлика във възраст, етнос, пол, раса, вероизповедание и други културни различия.

(7) Педагогическият специалист е длъжен да оказва съдействие, както при решаването на образователни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията между учениците.

(8) Подкрепата и закрилата не се превръщат в протекция. Недопустимо е да се ограничава свободното и открито изразяване на мнение и отстояването на собствена позиция, освен когато се засяга личното достойнство на другите. Педагогическият специалист е гарант за равнопоставеността на учениците по време на учебните часове и в училището като цяло.

(9) Педагогическият специалист е безпристрастен. Толерирането на ученици извън зачитането на образователните им постижения е недопустимо и осъдително.

(10) Изпитванията и оценяването на учениците не се използват като форма за налагане на санкция, а начин учениците да получат конструктивна обратна връзка за своите знания и подготовка. Оценяват се знанията, а не поведението. Недопустимо е да се правят квалификации по отношение на личността, оценяват се само конкретните действия и

результати. Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки ученик получава оценка за своя собствен напредък.

(11) Педагогическият специалист общува с учениците учтиво, не допуска емоциите да повлияят на добрия тон, не позволява да бъде предизвикан и/или провокиран.

(12) Педагогическите специалисти и лицата от непедагогическия персонал утвърждават своя авторитет с професионализъм и компетентност, като:

1. Не допускат публично обсъждане на професионални и/или личностните качества на колегите си.

2. Проявяват уважение към личния живот на учениците и техните семейства. По никакъв повод не се допускат злоупотреба с доверието на семейството.

3. Съблюдават обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство.

(13) Педагогическите специалисти не могат да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на ученици, с които работят в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство

(14) При изпълнение на своите функции педагогическите специалисти и лицата от непедагогическия персонал са политически и партийно неутрални, не налагат идеологически и политически убеждения, не осъществяват политическа и партийна дейност в училище, не оказват политическо или партийно въздействие върху участниците в образователния процес и не използват служебни ресурси за политически или партийни цели.

(15) Да подкрепят правото на детето за свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

(16) Да осигуряват на децата със специални образователни потребности равни възможности за достъп до образование.

(17) Да не дискриминират децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите им.

(18) Да познават и изпълняват задълженията си по Закона за закрила на детето и училищния Механизъм за противодействие на тормоза и насилието сред учениците.

(19) Да разпознават симптомите на насилие над ученик – физическо, вербално, емоционално, сексуално и малтретиране или занемаряване и да осъществяват превенция на тормоз и насилие както и дейности за преодоляване на проблемното поведение.

(20) Да познават и спазват законите и процедурите, защитаващи ученика от насилие.

(21) При съмнение за малтретиране да уведомяват органите за закрила на детето и да следят дали са предприети необходимите мерки.

(22) Когато друго лице изкаже подозрения за насилие върху ученик, да му окажат пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

(23) При сигнал за действия и ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученика, имат моралната и законова отговорност да информират органите за закрила на детето и да следят дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 13. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения, педагогическите специалисти имат следните морални отговорности **към семейството**:

1) Да зачитат достойнството на всяко семейство, неговата култура, обичаи, език и убеждения.

2) Да зачитат ценностите на семейството и правото му да взема решения за своите деца.

3) Да информират семейството за всички решения, свързани с детето им и при необходимост го включват в вземането на такива решения.

- 4) Да общуват със семейство в дух на сътрудничество, взаимно уважение.
- 5) Да не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване.
- 6) Да осигуряват конфиденциалност на информацията и зачитат правото на семейството на личен живот, с изключение на случаи, нарушаващи правата на детето.
- 7) Да работят открито в случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, като споделят наблюденията си за детето, за да помогнат на всички включени страни да вземат информирано решение. Стриктно да се въздържат от вземане на страна в конфликта.

Чл. 14. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения, педагогическите специалисти имат следните морални отговорности **към колегите си**:

- 1) Да проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.
- 2) Да уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.
- 3) Да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си, като е недопустимо възникване на конфликт между тях в присъствието на външни лица.
- 4) Да представят честно, открито и аргументирано проблемите си пред своя пряк ръководител.
- 5) Да дават личен пример на учениците, а ръководителите – на своите подчинени със своето лично поведение и чувство за отговорност.
- 6) Да се отнасят отговорно към повереното им имущество.
- 7) Професионалното и личното поведение на учителите и служителите са несъвместими с корупционни прояви от всякакъв формат.

Чл. 15. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения, педагогическите специалисти имат следните морални отговорности **към организационните структури** - Община, РУО и МОН:

1) Педагогическите специалисти извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

2) Педагогическите специалисти извършват административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

3) Педагогическите специалисти и служителите отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват. При необходимост те пренасочват въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 16. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения, педагогическите специалисти имат следните морални отговорности **към обществото**:

- 1) Да работят за утвърждаване авторитета на училището, като се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията.
- 2) Да работят в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставят на тези, които го нарушават.
- 3) Да опазват данните и личната информация за учениците и всички посетители на училището, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Чл. 17. Непедагогическите специалисти:

- 1) Да изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, толерантност и взаимопомощ при решаване на общи за училището дейности.

2) Да съдействат на учителите в тяхната образователна и възпитателна работа с децата като:

- Осигуряват съдействие за безопасна и здравословна среда в училище, която стимулира социалното, емоционалното и физическо развитие на учениците;
- Спазват принципа на конфиденциалност на информацията за учители, служители, ученици и техните семейства;
- При наличие на информация за условия и ситуации, които заплашват здравето и сигурността на учениците имат моралната отговорност да информират ръководството на училището;
- Да не участват в дейности или отношения, които може да са в конфликт с интересите на училището.

Чл. 18. За нарушение на правата си спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс педагогическите и непдагогическите специалисти могат да се обърнат към Етичната комисия на ОБУ „Св. Иван Рилски“ при спазване на съответния ред определен от комисията.

РАЗДЕЛ III

ДРУГИ ЕТИЧНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

Чл. 19. Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.

Чл. 20. Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

Чл. 21. Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

Чл. 22. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения живот учителите, служителите и училищното ръководство следват поведение, което не уронва престижа на училището като:

1. Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.
2. Стремят се да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.
3. Спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.
4. Не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището или достойнството на другите.
5. Уважават и зачитат правото на мнение на останалите и спазват училищните разпоредби.
6. Поставят пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, спазвайки добрия тон и колегиални отношения.

Чл. 23. Педагогическите специалисти и непдагогическият персонал не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които

могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на техните решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

Чл. 24. Педагогическите специалисти и непдагогическият персонал не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Чл. 25. Педагогическите специалисти и непдагогическият персонал не получават подаръци от ученици и родители по повод честването на празници или други поводи.

Чл. 26. Педагогическите специалисти и непдагогическият персонал трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна. Те използват данните и документите в училище единствено по повод изпълнение на служебните си задължения и при спазване правилата за защита на информацията.

РАЗДЕЛ IV

ЕТИЧНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 27. (1) В поведението си учениците се ръководят от максимата: *„Никога не постъпвай с другите така, както не искаш те да постъпват с теб“*.

(2) Ученикът защитава своята позиция свободно, но без да накърнява свободата и достойнството на другите. Проявява толерантност към мненията и позициите на своите съученици и утвърждава авторитета на училището.

(3) Ученикът проявява уважение към личността на всеки участник в УО: изслушва внимателно, излага аргументи, не изразява несъгласието си чрез лични обиди и квалификации, не проявява неуважение по никакъв повод и по отношение на който и да е представител на УО.

(4) В своята дейност ученикът се стреми да не нарушава личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за тях в публичното пространство и социалните мрежи, като качва снимки, колажи, клипове, които уронват достойнството им.

(5) Ученикът съдейства на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

1. се подготвя и участва активно в учебните часове;
2. се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие;
3. оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите сили и възможности да помогне.

(6) Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Държи се учтиво и спазва утвърдените правила в училищата общност и в обществото.

(7) Ученикът не разпространява в училище религиозни и/или идеологически доктрини и/или политически възгледи.

Чл. 28. Децата и учениците от ОБУ „Св. Иван Рилски“ – с. Червенци трябва да спазват следните норми на етично поведение:

- 1) Да познават и спазват приетите правила и реда в училище.
- 2) Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.
- 3) Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения.

- 4) Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици, учители, родители и други участници в училищната и извънучилищната общност.
- 5) Да не допускат и да не проявяват насилие и тормоз в общуването си с околните.
- 6) Да се стремят към разбиране, да проявяват толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин.
- 7) Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище.
- 8) Да не се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.
- 9) Да търсят решение на проблемите като се обръщат за съдействие към класния ръководител, училищния психолог, училищното ръководство, други педагогически специалисти в училище и родителите си.

Чл. 29. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.

Чл. 30. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:

1. Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители.
2. Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора – деца или възрастни.
3. Да не публикуват информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер.
4. Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към други хора – деца или възрастни.

Чл. 31. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците могат да подават устни сигнали до класния ръководител, училищния психолог, заместник-директорите и директора, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените длъжностни лица правят проучване на случая и при установяване на действително нарушение провеждат разговори със страните, като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника за дейността на училището.

Чл. 32. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците чрез своите родители могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на ОБУ „Св. Иван Рилски“, когато тези нарушения са извършени от възрастен – учител, служител или друг родител. Етичната комисия, съгласно регламента си за работа взема отношение по случая.

РАЗДЕЛ V

ЕТИЧНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИ

Чл. 33. (1) Родителите са равностойни партньори на своите деца и на работещите с тях педагогически специалисти.

(2) Родителите имат задължението да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване.

(3) Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти.

(4) Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

(5) Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат УО в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на училището.

Чл. 34. Семейството е доминиращ фактор, който осигурява условия за развитието на детето. То трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения и да възпитава детето в дух на отговорност, уважение, толерантност и ненасилие.

Чл. 35. Родителите имат грижа да окуражават децата си активно да участват в училищния живот и да ги насърчават винаги да спазват общите правила.

Чл. 36. Родителите приемат, че всички деца са равни и имат еднакви права и задължения.

Чл. 37. Родителите като част от училищната общност се стремят да работят в сътрудничество с учителите и ръководството на училището както в интерес на своето дете, така и в интерес на останалите деца и училището като цяло.

Чл. 38. Родителите нямат право да решават каквито и да е проблеми с чуждо дете в отсъствие на негов родител.

Чл. 39. Родителите носят отговорност за поведението на децата си и ги учат сами да поемат отговорност за последствията от поведението им.

Чл. 40. Родителите не zlepоставят учителите и не изказват критика към тях в присъствие на децата си.

Чл. 41. Родителите имат отговорност към поведението на децата си в интернет пространството. Те трябва да насочват децата си как резултатно да търсят информация в глобалната мрежа, как да я оценяват критически, как да развиват навици за общуване във виртуалното пространство и да наложат правила за пребиваване в него.

Чл. 42. За нарушение на правата си спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, родителите могат да се обърнат към Етичната комисия при спазване на съответния ред.

РАЗДЕЛ VI

ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 43. В ОБУ „Св. Иван Рилски“ – с. Червенци се определя механизъм за наблюдение, установяване на нарушения, докладването и предприемането на мерки по действието на Етичния кодекс на общността с цел да се гарантира спазването на неговите норми. Основните принципи за работа на този механизъм са законност, обективност, безпристрастност и демократичност.

Чл. 44. Всеки участник в училищната общност има право да внесе в Комисията по етика.

Чл. 45. Нарушения на нормите на Етичния кодекс се установяват по писмени сигнали от всички членове на училищната общност и всички граждани при взаимоотношенията им с ОБУ „Св. Иван Рилски“ – с. Червенци:

- Устни сигнали могат да подават само учениците, съгласно разпоредбите на чл. 31 от настоящия кодекс.
- Писмените сигнали се внасят в канцеларията на училището и се регистрират в регистър на жалби, сигнали, молби и предложения.

Чл. 46. Училищната етична комисия **не разглежда** анонимни сигнали и жалби.

Чл. 47. Всеки подаден сигнал за нарушение на нормите на Етичния кодекс от лица, работещи в ОБУ „Св. Иван Рилски“ се предава от служителя, входил сигнала на:

- 1) Директора или председателя на Комисията по етика в зависимост от това до кого е адресиран сигналът, не по-късно от края на следващия работен ден.
- 2) Ако някое от посочените в предходната алинея отговорни лица отсъства, сигналът се получава съответно от заместващия със заповед директора или друг член на комисията по етика.
- 3) Лицето, заместващо директора е длъжно да го информира за всички подадените сигнали по време на неговото отсъствие.
- 4) В случай, че полученият сигнал е адресиран до директора на училището, той изпраща копие до комисията по етика за даване на становище съгласно нейните правомощия.

Чл. 48. По всички сигнали за нарушаване на нормите на Етичния кодекс от педагогическите специалисти и непдагогическия персонал в училище, след произнасяне на становище от Комисията по етика и в зависимост от степента на нарушението, директорът взема решение дали да се прилагат мерки по реда на Кодекса на труда – като работодател по силата на трудовите правоотношения.

- 1) Когато директорът вземе решение за прилагане на мерки по реда на КТ за направено нарушение на Етичния кодекс на училищната общност, той издава мотивирана заповед за налагане на дисциплинарно наказание на нарушителя.
- 2) Всички наложени дисциплинарни наказания за нарушения на нормите на Етичния кодекс могат да бъдат обжалвани от заинтересованите лица по съответния административен и/или съдебен ред.

РАЗДЕЛ VII

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 49. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от 1 (една) години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс със заповед на директора.

Чл. 50. В срок до 30.09.2025 г. Комисията по етика разработва правила за дейността си, които се приемат на заседание на Педагогическия съвет и се утвърждават със заповед на директора на училището.

Чл. 51. (1) Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

(2) Анонимни сигнали не се разглеждат от Комисията.

Чл. 52. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията предлага на директора решение.

Чл. 53. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Чл. 54. Директорът на ОБУ „Св. Иван Рилски“ – с. Червенци осъществява наблюдение за спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси, като създава Комисия по етика.

Чл. 55. Комисията по етика се избира най-късно в срок до 10 дни след приемане на Етичния кодекс.

- 1) В състава на Комисията по етика се включват представители на педагогическия и непедагогически персонал.
- 2) Комисията по етика се състои от 3 члена.
- 3) Членовете се избират за срок от една година.
- 4) Комисията по етика осъществява дейността си по процедура, която е част от Етичния кодекс на училището.
- 5) Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Общото събрание.

РАЗДЕЛ VIII

ПРОЦЕДУРА ПРЕД КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Чл. 56. Депозиране на сигнал за нарушение на Етичния кодекс:

- 1) Когато в Комисията по етика се получи сигнал за нарушаване на Етичния кодекс, Комисията следва да се увери, че има достатъчно информация, която да даде възможност да бъде разгледан.
- 2) Сигналът следва да съдържа :
 - Данни за лицето, което го подава – трите имена, позицията, която заема, телефон за връзка;
 - Данни за лицето, за което се твърди, че е нарушило Кодекса – имена и позиция, която заема;
 - Кратко изложение на действието /бездействието/, по възможност с доказателство в подкрепа на представените твърдения.
- 3) След получаването на сигнала председателят на Комисията свиква заседание за неговото разглеждане в срок от седем дни.
- 4) На първото си заседание след получаване на сигнала Комисията по етика разглежда същия и излиза с решение, дали да започне разследване и дали оплакването отговаря формално на обхвата на действие на Етичния кодекс.
- 5) Ако Комисията установи, че получения сигнал не отговаря на формалните изисквания на Етичния кодекс, тя изпраща писмо на лицето, да отстрани нередностите в сигнала, като определя срок. Ако не бъдат отстранени посочените нередности, Комисията го оставя без разглеждане.
- 6) Ако Комисията установи, че сигналът формално не отговаря на обхвата на Етичния кодекс, тя го оставя без разглеждане и изпраща писмо на подателя с мотивите за своето решение.

Чл. 57. Действия на Комисията по етика при разследване на подаден сигнал:

- 1) всеки сигнал за нарушение на Етичния кодекс е желателно да бъде придружен с доказателства. Ако липсват такива, Комисията може да ги изисква като условие за разглеждане на случая.
- 2) Комисията по етика **не разглежда** анонимни сигнали.
- 3) Комисията връчва писмо на лицето, посочено в сигнала, като нарушител на Кодекса, в което го запознава с него и го поканва в срок от 7 дни от връчване на писмото да представи писмен отговор, заедно с доказателствата, на които се позовава.
- 4) В случай, че лицето признае, че е действало в нарушение на Етичния кодекс, се изготвя предложение за мерките, които ще бъдат взети за поправяне на ситуацията.
- 5) В случай, че лицето, посочено за нарушител, отхвърли твърденията спрямо него, се насрочва заседание на Комисията по етика, за изслушване на двете страни и вземане на окончателно решение по казуса.
- 6) Когато Комисията установи, че има нарушения на Етичния кодекс породени от недоразумения, временен афект или друга форма на непредумишлени действия тя предоставя възможност на страните да изяснят ситуацията и отношенията помежду си и да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая. За развитието и приключването на случая Комисията, в свое становище, уведомява писмено директора.
- 7) Когато Комисията констатира извършването груби нарушения на Етичния кодекс и/или отказ на страните да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая, тя излиза със становище пред директора за предприемане на следващи мерки по него. В становището се посочват установените нарушения на Етичния кодекс, проведената от Комисията работа по случая и резултатите от нея.

Чл. 58. Директорът след запознаване със становището на Комисията по етика, като взема предвид всички факти и обстоятелства и може да реши:

- да поиска от нарушителя да отстрани нарушението;
- да поиска гаранции от служителя, по отношение на бъдещо поведение;
- да поиска нарушителят да понесе отговорност, съгласно Правилник за дейността на училището или дисциплинарна отговорност, съгласно Кодекса на труда;

Чл. 59. За всяко свое заседание Комисията води протокол.

- На своето първо заседание Комисията избира секретар, който да води протоколите от заседанията.
- Цялата документация на Комисията се съхраняват от нейния председател.
- Комисията поддържа протоколна книга, входяща книга за регистрация на сигналите, изходяща книга за регистрация на кореспонденцията и класьор на издадените становища.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Етичният кодекс на училищната общност в ОБУ „Св. Иван Риилски“ с. Червенци е разработен на основание разпоредбите на чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, съгласно цитирания закон.

§ 2. Етичният кодекс на ОБУ „Св. Иван Рилски“ с. Червенци е обсъден на заседание на Общо събрание (Протокол № 13/04.09.2025 г.), с участието на представители на Обществения

съвет (съгласуван с Протокол № 5/04.09.2025 г.), утвърден е със Заповед № РД-08-465/04.09.2025 г. на директора.

§ 3. Етичният кодекс на ОБУ „Св. Иван Рилски“ с. Червенци влиза в сила началото на учебната 2025/2026 година.

§ 4. Училищната общност в ОБУ „Св. Иван Рилски“ с. Червенци очаква от всички свои членове да приемат спазването на този Етичен кодекс като свое лично задължение.

§ 5. Всички ученици, педагогически специалисти, непедagogически персонал и родителите в училището се запознават с настоящия Етичен кодекс лично, срещу подпис в рамките на годишния инструктаж в началото на всяка учебна година.

§ 6. Етичният кодекс на ОБУ „Св. Иван Рилски“ с. Червенци е публикуван на интернет страницата на училището след утвърждаването му със заповед на директора на основание чл. 175, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 7. Отклоненията на нормите на настоящия кодекс водят до санкциите предвидени в Закона за предучилищното и училищно възпитание, Кодекса на труда и Правилника за дейността на ОБУ „Св. Иван Рилски“ с. Червенци.

§ 8. Етичният кодекс на училищната общност е отворен документ, който подлежи на развитие и обогатяване, в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото, при условията и по реда, по който е приет.

ВЕЛИЧКА СТОЯНОВА:

Директор на ОБУ „Св. Иван Рилски“ с. Червенци

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение. Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб.

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на гражданите.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремешт на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качественото обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време.

Променяйте Вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на вашата организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте Ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на: **КОМПЕТЕНТНОСТ, УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ, СЪПРИЧАСТНОСТ.**

ВЕЛИЧКА СТОЯНОВА

Директор на ОБУ „Св. Иван Рилски“ с. Червенци

ПРАВИЛНИК ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1) Настоящият Правилник уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на този правилник се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноучилищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на накръняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване на интересите на други лица.

2) Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:

- вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
- външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.

3) Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.

4) Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

5) Комисията е в състав:

Алина Симеонова – старши учител по Английски език;

Кремена Маринова – учител начален етап;

Зейрин Меймедова – учител по География и икономика;

6) Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

7) Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

8) Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.

9) Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

10) При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

11) При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

12) При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

- 13) За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.
- 14) При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящия Правилник.

ВЕЛИЧКА СТОЯНОВА

Директор на ОБУ „Св. Иван Рилски“ с. Червенци